

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за 2017 година

Настоящият годишен доклад за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. се изготвя на основание чл. 91, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР).

Наблюдението на Общинския план за развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на местното развитие. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на Общинския план за развитие.

Кметът на община организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие. За резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се разработва годишен доклад. На основание чл. 23, т. 4 от Закона за регионално развитие (ЗРР) и чл. 91 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР), Кметът на община внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет годишен доклад за наблюдението и изпълнение на Общинския план за развитие.

Общинският план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и правилника за неговото прилагане и е приет от Общински съвет – Вълчедръм с Решение № 228, Протокол № 31 от 25.10.2013 г.

За периода 2014 – 2020 г. община Вълчедръм има следната визия:

„Община Вълчедръм - привлекателен за живот и работа екологично чист район с развито селско стопанство, икономически растеж и заетост, основани на подходящи инвестиции и ефективно използване на ресурсите за преодоляване на същественото социално-икономическо изоставане”,

и следната главна цел за развитие на общината:

„Устойчиво местно развитие, преодоляване на демографската криза и бедността, основани на потенциала за постигане на общ икономически напредък, подобро качество на живот с високи равнища на заетост и обновена техническа инфраструктура”.

I. Общи условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промени в социално-икономическите условия в общината.

В община Вълчедръм има демографската криза и през последните години тя се задълбочава, в резултат на което населението на общината намалява и застарява ежегодно.

По данни на ГД ”ГРАО” жителите на общината по постоянен адрес към 15.12.2016 г. са 9 466 души, а към 15.12.2017 г. – 9 351 души. Тези данни показват продължаващата трайна тенденция на намаляване на населението с ускорени темпове.

Население по постоянен адрес в община Вълчедръм по населени места

№ по ред	Населено място	Население към 15.12.2016 г.	Население към 15.12.2017 г.
1	Вълчедръм	3 551	3 514
2	Ботево	51	47
3	Бъзовец	76	76
4	Горни Цибър	138	126
5	Долни Цибър	1 676	1 669
6	Златия	729	709
7	Игнатово	239	233
8	Мокреш	775	771
9	Разград	653	649
10	Септемврийци	1 087	1 068
11	Черни връх	491	489
	ОБЩО:	9 466	9 351

Източник: ГД ”ГРАО”

Относителният дял на възрастните (над 60 г. за жените и над 63 г. за мъжете) във възрастовата структура е 32 % от населението на общината, 48 % са лицата в трудоспособна възраст, и едва 12 % - учащите се. Изводът, който се налага е, че населението на община Вълчедръм бележи трайни тенденции на застаряване.

Население в община Вълчедръм по настоящ адрес, възраст и пол

	Общо	Под 7	7-13	14-17	18-59 жени	18-62 мъже	Над 60 жени	Над 63 мъже
Към 31.12.2016 г.	9279	605	606	479	2099	2536	1817	1137
Към 31.12.2017 г.	9311	607	608	481	2097	2538	1819	1139

Източник: ГД "ГРАО"

Основните проблеми на община Вълчедръм в сферата на заетостта и безработицата са високото равнище на безработица, високия дял на продължително безработните и лицата с ниско образование, без специалност и професия.

Възможностите за намиране на работа в община Вълчедръм са ограничени. Частният сектор наема малка част от свободната работна ръка. Заетост се осигурява основно чрез различните програми и мерки на пазара на труда. В публичния сектор трудно се освобождават места и там възможностите са изключително ограничени по отношение намирането на работа. В последните години Общината участва активно в редица национални програми и мерки, в Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", целящи под различна форма ограничаване на безработицата и осигуряване на заетост и доходи за населението.

Към 31.12.2016 г. процентът на безработица в община Вълчедръм е 44,72 %, при 16,54 % за област Монтана и 7,95 % за страната. В края на 2017 г. се отчитат следните стойности: 36,24 % за общината, при 13,47 % за област Монтана и 7,07 % за страната.

Общият брой на безработните лица в община Вълчедръм към 31.12.2016 г. е 1 355, от които 1 037 – без квалификация, а към 31.12.2017 г. техният брой вече е 1 098, от които 843 - без квалификация.

Съгласно Заповед № ЗМФ от 13.02.2018 г. на Министъра на финансите за утвърждаване на списък на общини с безработица, със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за 2017 г. равнището на безработица в община Вълчедръм е 40,90 %.

Причините за високата безработица в общината са липсата на работни места и несъответствието между професионалната квалификация и пазара на труда. Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации и професии е характерно за следните групи: незавършилите училище, млади хора, без трудов стаж, завършващи средно и/или висше образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация.

Приоритетите в заетостта и безработицата в община Вълчедръм са взаимосвързани и се отнасят до съживяване на района, повишаване на икономическата активност, привличане на инвестиции, осигуряване на заетост, насърчаване на алтернативната заетост, намаляване на безработицата, задържане и повишаване качеството на човешките ресурси.

II. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение.

За периода 2014-2020г. Общината адресира адекватни действия в рамките на четири приоритета, дванадесет специфични цели и общо 37 мерки.

По-надолу ще бъдат представени постигнатите индикатори и изпълнените проекти през 2017 г. по приоритети, цели и мерки.

Приоритет 1: Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на малкия и средния бизнес и инвестициите в селското стопанство, създаване и развитие на публично-частни партньорства.

За реализацията на **Приоритет 1** са планирани две специфични цели, всяка от които с по три мерки.

Специфична цел 1.1: Насърчаване на предприемачеството, инвестициите и трансграничното сътрудничество.

Мярка 1.1.2: Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие.

За изпълнението на мярката са предвидени два проекта, които са насочени към разработване на стратегия за привличане на инвестиции и реализация на публично-частни партньорства и маркетинг и реклама на икономическия потенциал на общината.

Създаден е Каталог с привлекателни за инвестиции терени, сгради и имоти общинска собственост на територията на община Вълчедръм, който е публикуван на официалния сайт на Община Вълчедръм в интернет и информацията в него своевременно се актуализира.

Изготвената Последваща оценка за изпълнение на Маркетинговата стратегия за промотиране на община Вълчедръм и нейния инвестиционен потенциал 2014-2016 г., одобрена от Общински съвет – Вълчедръм с Решение № 259, протокол № 29 от 27.10.2017 г., очертава нови възможности за проекти и мерки, които общината трябва да използва, за да увеличи привличането на местни капитали и национални инвестиции.

Специфична цел 1.2: Развитие на селското стопанство.

За изпълнението на Специфична цел 1.2 са предвидени три мерки: Мярка 1.2.1: Разнообразяване на земеделските култури, Мярка 1.2.2: Развитие на животновъдството и Мярка 1.2.3: Подпомагане развитието на устойчиво и високоефективно селско стопанство.

Засетите площи по земеделски култури през 2017 г. са, както следва: пшеница - 102 720 дка, слънчоглед – 118 754 дка, царевица – 81 747 дка, ечемик – 10 580 дка и рапица – 26 800 дка.

Броят на регистрираните земеделски стопани през 2016 г. е 294, а през 2017 г. – 277, като в това число влизат и земеделски стопани с адресна регистрация в друга област, но обработващи земи на територията на община Вълчедръм.

В сравнение с 2016 г. през 2017 г. се наблюдава намаляване броя на отглежданите овце - от 4 702 на 4 414 и увеличаване на броя на отглежданите свине – от 99 на 244. През 2017 г. регистрираните пчелни семейства са 1 907, отглежданите говеда – 2 300 бр., кози – 972 бр. и зайци – 248 бр.

Приоритет 2: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района.

За реализацията на **Приоритет 2** са планирани три специфични цели с общо осем мерки: Специфична цел 2.1: Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места, Специфична цел 2.2: Повишаване качеството на човешките ресурси и постигане на съответствие с изискванията на пазара на труда и Специфична цел 2.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Предвидени са дейности като наемане на работа на млади хора за чиракуване и стажуване, старт в кариерата за лица завършващи средно и висше образование, обучения на безработни лица за разработване и управление на собствен бизнес, обучителни курсове за квалификация и преквалификация на безработни лица, осигуряване на адаптирани работни места за нуждите на хора с увреждания, курсове за професионална квалификация и повишаване икономическата активност на лица в неравностойно положение, намаляване на бариерите за достъп на маргинализираните общности до пазара на труда и повишаване мотивацията на маргинализираните групи за включване в обществения живот.

Специфична цел 2.1: Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места.

Мярка 2.1.1: Подобряване условията на труд и повишаване на доходите.

През 2017 година Община Вълчедръм е работила по следните програми, финансирани от Агенцията по заетостта:

- Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания” – 2 работни места;
- Регионална програма за заетост – 23 работни места;
- Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица, Компонент 2 – 51 работни места;
- Национална програма за обучение и заетост на безработни лица „Работа” – 132 работни места;
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проект „Обучение и заетост на младите хора” – 8 работни места.

Мярка 2.1.2: Насърчаване на работодателите за наемане на работа на младежи до 29 години.

В периода от 01.07.2017 г. до 01.01.2018 г. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, „Обучение и заетост на младите хора” са разкрити 8 работни места с обща стойност на проекта 22 353 лв.

Специфична цел 2.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Мярка 2.3.1: Повишаване на икономическата активност и намаляване равнището на безработица сред групи в неравностойно положение на пазара на труда.

Част от предвидените дейности за изпълнение на заложените проекти по мярката са осигуряване на адаптирани работни места за нуждите на хора с увреждания и

провеждането на курсове за професионална квалификация и повишаване икономическата активност на лица в неравностойно положение.

През 2017 г. Община Вълчедръм е осигурила 2 работни места по Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания”.

Приоритет 3: Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство.

За реализацията на **Приоритет 3** са планирани две специфични цели с общо девет мерки.

Специфична цел 3.1: Доизграждане и модернизиране на техническата инфраструктура и подобряване качествата на средата.

Мярка 3.1.1: Ремонт и реконструкция на общински пътища и улични мрежи.

За постигане на заложените в мярката индикатори са предвидени следните дейности: рехабилитация на общинска пътна мрежа, реконструкция на централна градска част на гр. Вълчедръм – IV етап, ремонт и благоустрояване на улична мрежа в гр. Вълчедръм и ремонт и благоустрояване на улична мрежа в селата Септемврийци, Златия и Долни Цибър.

В периода от 01.05.2017 г. до 30.05.2017 г. е извършен текущ ремонт на общинската и републиканска пътна мрежа със собствени средства в размер на 56 500 лв., както и текущ ремонт на улица в гр. Вълчедръм със собствени средства в размер на 89 000 лв.

Със собствени средства в размер на 100 000 лв. в периода от 10.05.2017 г. до 30.06.2017 г. е извършено баластриране на улици в община Вълчедръм.

На 19.09.2017 г. е подписан договора за изпълнение на проект „Благоустрояване на уличната мрежа в гр. Вълчедръм и с. Долни Цибър, общ. Вълчедръм” на стойност 1 843 290,16 лв. с финансиране по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.”. Вече е обявена обществената поръчка за изпълнение на проектните дейности

Мярка 3.1.2: Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща водоснабдителна и канализационна инфраструктура.

Предвидените в Общинския план за развитие дейности, които ще доведат до постигане на заложените индикатори, са доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна мрежа и изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ – гр. Вълчедръм, изграждане на допълнително водоснабдяване и нов сондажен кладенец в гр. Вълчедръм, доизграждане на вътрешна водопроводна мрежа с. Септемврийци и питейно-битово водоснабдяване на с. Златия, доизграждане на питейно-битово водоснабдяване на с. Долни Цибър.

В периода от 12.12.2016 г. до 27.10.2017 г. е изпълнен проект „Доизграждане водоснабдителната система на град Вълчедръм” по Договор № 11271/23.11.2016 г. на стойност 830 888 лв. от ПУДОС.

Със собствени средства в размер на 117 356 лв. в периода от 06.11.2017 г. до 15.12.2017 г. е извършена реконструкция на водопроводната мрежа на ул. „Клокотница” в гр. Вълчедръм.

Мярка 3.1.3: Предотвратяване и ограничаване на последиците от природни бедствия и аварии.

За предотвратяване и ограничаване на последиците от природни бедствия е предвидено изграждането на отводнителна система на Цибърската низина.

Успешно е изпълнен проект „Отводнителна система с. Долни Цибър - I-ви етап, община Вълчедръм” за 546 м със средства по ПМС № 129 от 25.05.2014 г. на обща стойност 248 000 лв. Обектът е въведен в експлоатация на 28.02.2018 г. с издадено разрешение за ползване.

Мярка 3.1.6: Комплексно планиране и устройство на територията.

За изпълнението на мярката са предвидени следните дейности: разработване на Общ устройствен план на община Вълчедръм, разработване на Концепция за пространствено развитие на община Вълчедръм, акцентираща на приоритетните зони на територията на общината, разработване на Програма за опазване на околната среда, включваща и управлението на отпадъци на територията на общината, актуализация на кадастралните и регулационни планове на 6 населени места, в т.ч. цифровизация - с. Бъзовец, с. Ботево, с. Септемврийци, с. Мокреш, с. Златия и с. Разград, и извършването на паспортизация на всички общински сгради – описание на сградния фонд, съоръженията и въвеждане на система за наблюдение.

В процес на изпълнение е проект “Изработване на проект за общ устройствен план на Община Вълчедръм”, който ще се реализира от 15.07.2016 г. със средства от МРРБ на стойност 167 988 лв.

Мярка 3.1.7: Благоустрояване и обновяване на населените места.

За изпълнението на мярката са предвидени дейности, свързани с ремонт и обновяване на площади, ремонт и обновяване на сгради на кметства, благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих и насърчаване на частните инвестиции за подобряване на жилищната среда.

В периода от 30.09.2016 г. до 14.03.2017 г. със средства от Проект "Красива България" в размер на 127 936 лв. е реализиран проект „Осигуряване на достъпна среда на сградата на общинска администрация Вълчедръм”, в резултат на който в сградата на Община Вълчедръм са изградени асансьор и подежник за храната от кухненския блок на Домашния социален патронаж до нивото на паркинга.

За времето от 09.06.2017 г. до 30.10.2017 г. са изпълнени ремонтно възстановителни дейности на следните обекти, собственост на Община Вълчедръм:

1. Изграждане на вентилационна инсталация и строително ремонтни дейности на кухненско помещение в сграда на Общинска администрация – Вълчедръм на стойност 12 822 лв.

2. Ремонтно възстановителни работи на сградата на Гимназия „Димитър Маринов” в гр. Вълчедръм на стойност 29 526 лв.

3. Ремонтно възстановителни работи по едноетажна сграда „Зъболечение” в гр. Вълчедръм на стойност 11 886 лв.

4. Ремонтно възстановителни работи на сградата на кметството в с. Мокреш на стойност 12 061 лв.

5. Ремонтно възстановителни работи сградата на кметството в с. Разград на стойност 7 502 лв.

Със собствени средства в размер на 21 667 лв. в периода от 03.05.2017 г. до 30.07.2017 г. са изградени гаражни клетки.

В периода от 10.07.2017 г. до 15.09.2017 г. със собствени средства в размер на 13 517 лв. са извършени строително ремонтни дейности на сградата на НЧ „Рало – 1891” – гр. Вълчедръм.

Специфична цел 3.2: Опазване на околната среда и пълноценно използване на природните ресурси.

Мярка 3.2.2: Подобряване управлението на отпадъците.

Предвидените дейности за постигане на заложените индикатори и за изпълнението на мярката са подобряване на съществуващите практики и условия за събиране, транспортиране, депониране, обезвреждане и рециклиране на битови и промишлени отпадъци и рекултивация на замърсени територии, изграждане на площадка за преработка и компостиране на биологични отпадъци (ПЧП), ликвидиране на нерегламентирани сметища в общината, провеждане на информационна кампания във всички населени места за подобряване екологичната култура на населението.

В изпълнение на предвидената дейност за подобряване на съществуващите практики и условия за събиране, транспортиране, депониране, обезвреждане и рециклиране на битови и промишлени отпадъци и рекултивация на замърсени територии е приложено разделно събиране на отпадъци от опаковки в 6 населени места. Подписаният договор за сътрудничество с "Булекопак" АД е със срок 01.09.2014 г. - 31.12.2018 г.

Във всички населени места на територията на общината целогодишно се почистват терените с нерегламентирани сметища. Извършва се постоянен мониторинг на закритото депо за битови отпадъци „Зад люпилнята” – гр. Вълчедръм.

При извършените проверки от страна на органите на Регионална инспекция по околна среда и води – гр. Монтана, са констатирани замърсявания в селата Черни връх, Септемврийци и Разград и гр. Вълчедръм, като в резултат на това са направени актове на кметовете на кметства и на Кмета на община Вълчедръм, които са последвани от наказателни постановления.

През 2017 г. със собствени средства са закупени 20 бр. контейнери тип „Бобър” и 35 бр. и кофи „Мева” – 150 бр., които са разпределени в населените места на община Вълчедръм, както и нова сметосъбирачна машина със средства от отчисленията за такса битови отпадъци.

Извършен е морфологичен анализ на отпадъците на територията на община Вълчедръм.

През м. септември 2017 г. Общински съвет – Вълчедръм взе решение за кандидатстване с Проект по Оперативна програма „Околна среда” за изграждане на площадка за компостиране на биоразградими/битови отпадъци. Проведена е обществената поръчка за избор на изпълнител за подготовка на проектно предложение за кандидатстване.

През 2017 г. Кметство с. Разград спечели финансирането на проект в инициативата „Чиста околна среда”, като в резултат на изпълнението му е облягодородено и озеленено площадно пространство в централната част на селото.

Приоритет 4: Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги.

За реализацията на **Приоритет 4** са планирани пет специфични цели с общо четиринадесет мерки.

Специфична цел 4.1: Подобряване на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет.

Мярка 4.1.2: Подобряване на квалификацията и уменията на служителите в администрацията.

Предвидените дейности за постигане на заложените индикатори са свързани с участие на служителите в обучителни семинари и специализирани квалификационни курсове и обмен на опит с чуждестранни общини и въвеждане на добри практики за подобряване на ефективността в работата на служителите.

През 2017 г. 21 служители на Общинска администрация - Вълчедръм са взели участие в 13 обучения. Обученията са за подобряване на компетентността, за постигане на лична и екипна ефективност при изпълнение на професионалните задължения, за по-ефективно управление и стимулиране на кариерното развитие, за предоставяне на по-качествени и по-прозрачни административни услуги на гражданите и за оптимизиране на работните процеси, за запознаване с промените в нормативната уредба и произтичащите от това задължения за администрацията. Обучаващите организации са Институт по публична администрация, Националното сдружение на общините в Република България, Национална асоциация на председателите на общински съвети, Държавна комисия по сигурността на информацията и други.

На 14.12.2017 г. заедно с церемонията по награждаване на добри практики в дейността на администрацията, Институтът по публична администрация обяви и рейтинга на учещите администрации за 2017 г.

Община Вълчедръм е класирана на второ място в рейтинга на учещите администрации за 2017 г.

Учещите се организации не са просто тези, които се стремят да развиват хората си като постоянно ги изпращат на обучения. Учеща организация е тази, в която хората непрекъснато разширяват потенциала си за създаване на желаните резултати, в която се възпитават нови и разпространящи се модели на мислене, в която колективният стремеж е освободен и в която хората непрекъснато учат как да учат заедно.

Мярка 4.1.3: Повишаване информираността на гражданите за дейността и резултатите от работата на администрацията.

Предвидените дейности за изпълнението на мярката и за постигане на заложените индикатори са изграждането на нова административна култура, ориентирана към нуждите на обществото, чрез ефективни действия за публичност на административните услуги.

Община Вълчедръм извършва комплексно административно обслужване, при което предоставяните административни услуги се извършват, без да е необходимо заявителят да предоставя информация или доказателствени средства, за които са налице данни, събрани или създавани от извършващия административната услуга първичен

администратор на данни, независимо дали тези данни се поддържат в електронна форма или на хартиен носител.

Своевременно се актуализира публикуваната на официалната страница на Община Вълчедръм в интернет информация за предоставяните административни услуги.

В сайта на Община Вълчедръм е извършено имплементиране на уеб услугите, предоставяни от Интегрираната информационна система на държавната администрация, като се визуализира систематизирана информация за наименованията на предоставяните услуги, нормативното основание, допустимия заявител, образец на искането, такси и срок за изпълнение, информация за административното звено, предоставящо съответната услуга.

От месец ноември 2017 г. за улеснение на гражданите Община Вълчедръм чрез уеб портал предоставя 14 бр. електронни административни услуги.

Специфична цел 4.2: Осигуряване на качествено образование и учене през целия живот.

Мярка 4.2.1: Подобряване достъпа до предучилищно и училищно образование.

За изпълнението на мярката са планирани дейности за повишаване качеството на образованието и уменията на човешките ресурси - използване на информационни и комуникационни технологии; създаване на оптимални условия за самоподготовка на учениците, пълноценен отдих и извънкласни форми на обучение; разгръщане на творческите способности на децата и учениците; осигуряване на условия за реализиране на задължително образование с фокус върху децата в риск и деца от малцинствени групи и реинтеграция и намаляване броя на отпадащите от образователната система деца и ученици.

Обезпечено е пътуването на учениците в задължителна училищна възраст и на 5 и 6 – годишните деца от подготвителните групи на детските градини преди постъпване в първи клас. Транспортът е осигурен с три училищни автобуса и два договора за специализиран превоз с частен превозвач.

За пътуващите учители са осигурени средства за изплащане на пътните разходи в размер на 100%.

Осигурени безплатни закуски за 5 и 6-годишните деца от подготвителните групи на детските градини и за учениците от I до IV клас във всички училища, а от бюджета на ПГ „Димитър Маринов” са осигурени безплатни закуски на учениците от VIII до XII клас.

В училищата са създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностно израстване и реализация на децата и учениците в свободното от учене време. Съществуват условия за изява и участия в конкурси, конференции, олимпиади, спектакли, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания и др.

Като силни страни в реализирането на форми за развитие на интересите и потребностите на децата и учениците може да се посочи работата на училищата по Проект BG05M2OP001-2.004-0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час); Проект BG05M2OP001-3.004 „Ограмотяване на

възрастни – Фаза 1” – „Нов шанс за успех” - II ОУ “Иван Вазов”, гр. Вълчедръм и Обединено училище „Христо Ботев”, с. Долни Цибър; ПМС № 129 от 11.07.2000 г. за подпомагане на физическото възпитание и спорта в общинските детски градини и училища; Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда”, Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците в прогимназиален етап”; Схема “Училищен плод” към ДФ Земеделие – участвали 5 училища и 6 детски градини.

Организирано и осигурено обедно хранене на пътуващите ученици от средищните училища и на всички ученици от I до IV клас, които са на целодневна организация.

Продължава интегрираното обучение на деца със специални образователни потребности, подпомагани от ресурсни учители към Ресурсен център гр. Монтана и от ресурсен учител, назначен във II ОУ “Иван Вазов”, гр. Вълчедръм.

Мярка 4.2.2: Обновяване на материалната и техническа база на образователните институции.

Предвидените в мярката дейности са подобряване на образователната инфраструктура, включително въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпна архитектурна среда, обновяване и оборудване на учебни кабинети, образователни лаборатории и работилници, адаптиране на детски площадки и спортни съоръжения в детски градини и училища към изискванията за безопасност и функционалност и извършването на ремонт и подновяване на оборудването на детските градини в с. Мокреш, с. Златия и с. Септемврийци.

На 05.01.2018 г. е подписан договор за изпълнение на проект „Реконструкция, ремонт и благоустрояване на сградата на ОДЗ „Калинка“, ведно с прилежащото дворно пространство, в с.Септемврийци, община Вълчедръм” с финансиране по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.”. Подготвят се необходимите документи и през месец април 2018 г. предстои провеждането на обществена поръчка за избор на изпълнител.

Специфична цел 4.3: Повишаване достъпа до устойчиви и висококачествени здравни услуги.

Мярка 4.3.1: Подобряване на материално- техническата база в здравеопазването.

Планираните дейности за изпълнение на мярката са за ремонт и обновяване на здравни служби и медицински кабинети и за осигуряване на нова линейка с медицинско оборудване.

През 2017 г. със собствени средства в размер на 11 886 лв. са извършени ремонтно възстановителни работи по едноетажна сграда „Зъболечение” в гр. Вълчедръм.

Специфична цел 4.4: Разширяване обхвата и вида на социалните услуги.

Мярка 4.4.2: Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността.

“Домашен социален патронаж” е с капацитет 70-90 лица и извършва ежедневна доставка на топла храна на желаещите да се възползват от услугата. Обслужват се 9 населени места в общината, като от услугите му не се ползват само селата Долни Цибър

и Горни Цибър. През летните месеци броят на патронираните лица е значително по-голям между 100 и 120, а през зимните месеци – между 90 и 100. През месец декември 2017 г. са обслужвани 95 души.

През лятото на 2017 г. бе извършен ремонт на кухненския блок – подмяна на плочки, дограма, кухненско оборудване, мивки. Закупени са нов хладилник, зеленчукорезачка, картофобелачка и миксер. Поставена е и аспирация. Всичко това допринася за облекчаване работата на персонала и по-добра ефективност на техния труд. Така на потребителите на социалната услуга се осигурява качествена, здравословна и питателна храна.

Реализирането на социалната политика е една от основните отговорности на Община Вълчедръм като публична институция. Предпоставка за създаването на адекватна мрежа от социални услуги и предотвратяването на институционализацията е добрата оценка на нуждите на общността.

Община Вълчедръм изпълнява дейности, финансирани от Агенция за социално подпомагане по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, Фонд за Европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз, процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05FMOP001-3.002 „Осигуряване на топъл обяд 2016–2019”.

В периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. топъл обяд са ползвали 50 самотно живеещи лица, получаващи минимални пенсии (за осигурителен стаж и възраст, за инвалидност, социални и наследствени пенсии) от град Вълчедръм. Храната се доставя на място до домовете на потребителите.

Операция тип 3 „Осигуряване на топъл обяд 2016–2019” BG05FMOP001-3.002 допринася за постигане общата цел на оперативната програма, свързана с намаляване на броя на живеещите в бедност лица, чрез подпомагането им с храни, с оглед преодоляване на основно материално лишение.

От 01.01.2017 г. до 30.09.2017 г. се изпълнява Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.002-0155-C001 по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.002 „Независим живот” между Община Вълчедръм и Министерство на труда и социалната политика, чрез главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” за осигуряване изпълнението на дейностите по проект „Център за почасови интегрирани услуги за социално включване в общността и в домашна среда в Община Вълчедръм” по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. осъществявана с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Общата цел на проекта е да се създаде устойчив модел на интегрирани услуги за социално включване в община Вълчедръм на лица с увреждания и над 65 г., които са в пълна или частична невъзможност за самообслужване, чрез предоставяне на услуги в домашна среда, с оглед превенция на риск от социална изолация и институционален тип грижа.

В периода 01.01.2017 г. - 30.09.2017 г. 44 потребители получават услуга „личен асистент”, 9 потребители получават услуга „социален асистент” и 34 потребители получават услуга „домашен помощник”.

Специфична цел 4.5: Развитие на културата, спорта и младежките дейности.

Мярка 4.5.2: Обновяване, ремонт и оборудване на културни институции.

Заложените по мярката дейности са свързани с насърчаване развитието на културните институции, чрез обновяване на сградния фонд и доставка на необходимото специализирано оборудване, извършването на ремонт, оборудване и обзавеждане на читалищата в гр. Вълчедръм, с. Септемврийци и с. Долни Цибър, ремонт, оборудване и обзавеждане на читалищата в с. Златия и с. Мокреш, възстановяване и опазване на религиозните храмове на територията на община Вълчедръм и подобряване на достъпа до културни услуги в адаптирана архитектурна среда.

В периода от 10.07.2017 г. до 15.09.2017 г. със собствени средства в размер на 13 517 лв. са извършени строително ремонтни дейности на сградата на НЧ „Рало – 1891” – гр. Вълчедръм.

Мярка 4.5.3: Развитие на художествена самодейност и на културни събития.

С финансовата подкрепа на Община Вълчедръм на територията на община Вълчедръм към читалищата функционират 10 самодейни състави, от които: групи за автентичен български фолклор, танцови формации, вокални групи. Всички те налагат своето активно присъствие и дават приноса си за разгръщане на широк спектър от разнообразни културни инициативи в общината и извън нея. Признание за това са високите постижения и многото престижни награди и отличия на общински, областни, национални и международни прегледи и фестивали.

Целенасочена и съвместна е работата на читалищата с местната власт, общинските клубове, сдружения и училища за реализиране на инициативите и мероприятията от Културния календар на общината и годишните планове на читалищата за дейността им през 2017 г.

По-важните проведени мероприятия и празници са:

- Празник на Вълчедръм - 14 октомври.
- Честване 110-годишен юбилей на НЧ „Н.Й. Вапцаров- 1907” - с. Разград и 255 години от създаването на с. Разград.
- Честване на 90 години от създаването на НЧ „Н.Й. Вапцаров-1927” - с. Долни Цибър.
- Кулинарен конкурс “Вълчедръмска шарена трапеза” в НЧ „Рало-1891” - гр. Вълчедръм;
- Конкурс за най-хубаво домашно вино в НЧ „Рало-1891” и отбелязване на празника Трифон Зарезан в читалища в общината.
- Организиран от НЧ „Рало-1891” - гр. Вълчедръм Великденски концерт и Коледен концерт.

Мярка 4.5.5: Насърчаване дейността на спортните и младежки клубове.

Предвидените дейности за изпълнение на заложените проекти по мярката са създаване на ефективна и систематизирана програма за развитие на физическото възпитание и спорта, подкрепа за развитие на местни спортните клубове и млади спортни таланти, създаване на условия за пълноценно използване на свободното време на младите хора, превенция на рисковото поведение сред децата и младите хора.

Приоритетна задача в общинската политика е приобщаването на по-широки слоеве от населението и по-специално децата и младежите към активен двигателен режим и здравословен начин на живот. Община Вълчедръм има традиции при

провеждането на масови спортни прояви, финансирани със средства от общинския бюджет. Подпомага и спорта в малките населени места и организирането на спортни мероприятия във връзка с различни празници.

През 2017 г. са проведени Ден на българския спорт и професионален празник на работещите в сферата на спорта – 17 май - организирани спортни състезания с участието на децата от детските градини и награждаване на спортисти и Футболен турнир за купата на ЦПЛР – ОДК, Вълчедръм - месец юни 2017 г. с победител ОУ ”Христо Ботев” - с. Долни Цибър.

Община Вълчедръм подпомага финансово развитието на масовия и училищен спорт, с цел използването му като средство за подобряването на здравето, духовното развитие и качеството на живот на младите хора. Оказва се съдействие за участие в Областен кръг на ученическите спортни игри на отборите от училищата, класирали се в общински кръг и за изявата на учениците в мероприятията на областно и национално ниво.

Създадени са условия за пълноценно използване на свободното време на младите хора като Община Вълчедръм подпомага спортните клубове, които предоставят добри условия за израстване на спортистите.

Благодарение на оказаната подкрепа за развитие на местни спортните клубове и млади спортни таланти в общината са регистрирани два футболни клуба, които развиват дейността си и със средства от общинския бюджет.

III. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни.

При събирането и анализирането на информацията Общинският екип за наблюдение и оценка е работил използвайки източниците на информация и периодика, заложи в разработената Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие. Данните, за които е предвидено да се получат от Националния статистически институт (НСИ), са взети от други източници, тъй като към момента НСИ все още не разполага с актуални данни за 2017 г.

Работата на Общинският екип за наблюдение и оценка при изготвянето на настоящия Годишен доклад включва следните действия:

- ✓ изработване на рамка за оценката;
- ✓ разпределяне на задачите между членовете на екипа;
- ✓ извършване на предварителна самостоятелна оценка от отделните членове на екипа;
- ✓ класифициране на проектите – изпълнени, в процес на изпълнение, частично изпълнени, неизпълнени;
- ✓ завършване на самооценката на работна среща с участие на всички членове на общинския екип;
- ✓ обобщаване и изработване на доклад от оценката.

IV. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през 2017 г., както и мерките за преодоляване на тези проблеми.

Основните проблеми, възникнали в хода на прилагане Общинския план за развитие 2014 – 2020 г. през 2017 г., са свързани с финансиране на по-големите проекти, както и с осигуряването на необходимите средства от общинския бюджет, за реализацията на проекти, чието финансиране е единствено от него.

V. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие.

Съобразно спецификата и традициите в общината основните канали за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020г., са следните:

✓ Интернет страницата на общината. На нея се публикуват годишните отчети за изпълнението на Програма за управление изготвена от Кмета на общината по реда на чл. 44, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), както и отчети за изпълнение актовете на Общински съвет – Вълчедръм по реда на чл. 44, ал. 1, т. 7 от ЗМСМА и резултатите от дейността на общинската администрация. В рамките на тези отчети има подробна информация за проектите – подадени, финансирани, изпълнени, в процес на изпълнение, както и за техните цели, очаквани резултати, основни дейности и продукти. Самата Интернет страница се обновява редовно и съдържа актуална информация.

✓ Заседания на Общински съвет и основно заседанията по приемане на годишните отчети на Кмета на община.

✓ Пресконференции – като дейност по отделните проекти са предвидени пресконференции за запознаване и информиране на местната общност и заинтересованите страни, в т.ч. целевите групи, за дадения проект, основните му дейности, резултати, постижения и т.н.

✓ При всички проекти се спазват стриктно изискванията на съответната програма за информираност и публичност.

VI. Мерки за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. интерпретира и отразява приоритетите на Националната стратегия за регионално

развитие по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическо, социално и териториално сближаване и балансирано развитие. Реализацията на формулираните специфични цели и мерки от Плана за развитие ще спомогнат за реализиране на стратегическите цели на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. (НСРР), които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта; инфраструктурно развитие и достъпност, устойчивост и социалното включване.

Общинският план за развитие е съгласуван и съобразен с целите и приоритетите на: Националната програма за развитие „България 2020” и Регионалния план за развитие на Северозападен район за планиране за периода 2014-2020 г.

Съответствие е постигнато и с Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г. Реализирането на разработените в плана за развитие на община Вълчедръм главни стратегически ще доведат до:

➤ Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.

➤ Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.

➤ Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

VII. Мерки за прилагане на принципа на партньорство.

Поради ограниченият брой неправителствени организации, както и липсата на представителни организации на бизнеса на местно ниво, основните партньори в изпълнението и наблюдението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. са: Общинската администрация, читалищата, Общинския съвет, Консултативния съвет за сътрудничество по етнически и демографски въпроси, Обществения съвет за осъществяване на контрол при осъществяване на дейностите по социално подпомагане, училищни настоятелства, медии и групи от хора.

Отново прави впечатление изключително доброто участие и съпричастност на ръководствата на училищата, детските заведения, кметовете на населени места и като цяло на всички заинтересовани страни.

Без мотивацията на общинските специалисти и ангажираността на местната общност изпълнението на този етап на Общинския план за развитие на община Вълчедръм не би било възможно.

VIII. Резултати от извършени оценки към края на съответната година.

През 2017 г. в изпълнение на нормативните изисквания на Закона за регионалното развитие (ЗРР - чл.33, ал.1 и чл.36, ал.1) и Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР) е извършена Междинна оценка на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г.

Докладът за Междинна оценка на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. е одобрен с Решение № 210, протокол № 23 от 25.05.2017 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

IX. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие.

Реализираните през 2017 г. проекти, допринасят за постигане на приоритетите, целите и мерките, заложи в Общинския план за развитие на община Вълчедръм 2014-2020 г. и на Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020г.

X. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Въз основа на постигането на планираните индикатори за наблюдение може да се отчете напредък в изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие.